

РЕШЕНИЕ

№ 24028

гр. София, 19.11.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 62 състав,
в публично заседание на 24.10.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Даниела Гунева

при участието на секретаря Емилия Митова, като разгледа дело номер **5141** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/, във вр. с чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката /ЗЕ/.

Образувано е по жалба на „Електроразпределение Юг“ ЕАД, срещу Решение № Ж-362/19.04.2023 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР или Комисията), с което Комисията е дала на „Електроразпределение ЮГ“ ЕАД (ЕР ЮГ ЕАД) задължителни указания в 7-дневен срок, да анулира начислените на основание Констативен протокол № 702053/13.01.2023г. количества ел. енергия, отразени в Справка за коригиране на сметката на електроенергия към КП№ 702053/13.01.2023г и фактура № [ЕГН]/16.02.2023г., издадени на К. Т. за обект, находящ се в [населено място], обл. С. З. с ИТН 2107653 и клиентски № [ЕГН] и ИТН 2107635.

Жалбоподателят претендира отмяна на административния акт като неправилен поради липса на компетентност, съществени нарушения на административнопроизводствените правила и противоречие с материалния закон, като административният орган не е събрал и изследвал всички факти и обстоятелства. Развиват се съображения, че жалбоподателят А. Т. не е титуляр на ел. партидата, принадлежаща на лицето К. Т., и в този смисъл за нея липсва правен интерес от обжалване на констативния протокол. Релевира се, че в Решение № Ж-362/19.04.2023 г. незаконосъобразно е прието, че доколкото не са били налице форсмажорни обстоятелства е следвало електромерът да се изпрати на БИМ, за да се установи техническото му състояние. Сочи, че правилно и законосъобразно е извършеното

преизчисляване на консумираната електрическа енергия. Изтъква се за незаконосъобразно приетото от КЕВР, че спорът между доставчик и потребител на електрическа енергия относно количеството потребена електрическа енергия и съответно дължимите суми е административноправен, а не граждански такъв, подлежащ на разглеждане по общия исков ред по ГПК. С диспозитива на обжалвания акт, с който се дават задължителни указания на „Електроразпределение Юг“ ЕАД да се анулират счетоводни документи, удостоверяващи парични вземания на крайния снабдител, КЕВР се е произнесла по гражданскоправен спор относно дължимостта на определена сума, каквито правомощия не се съдържали в ЗЕ. Позовават се на разпоредбата на чл. 22, ал. 1 от ЗЕ, като комисията имала правомощия да регулира дейностите на доставчиците на ел. енергия и да следи за законосъобразното изпълнение на задълженията им по ЗЕ. По този начин Комисията неоснователно се намесвала и регулирала по неприсъщ начин чисто гражданскоправни спорни отношения, чието разрешаване е подведомствено на гражданските съдилища. Твърди се липса на материална компетентност на административния орган да разгледа спора. Искането е, жалбата да бъде уважена, като бъде отменен като незаконосъобразен административния акт. Претендират се разноски.

В съдебно заседание жалбоподателят "ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЮГ" ЕАД се представлява от юрк. Н.. В молба от 17.10.2024 г. процесуалният представител моли съда да уважи жалбата по изложените в нея съображения. Претендира разноски, съгласно списък по чл.80 ГПК, който прилага. Прави възражение за прекомерност.

Ответникът- КЕВР в съдебно заседание, чрез процесуален представител моли жалбата да бъде отхвърлена. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна А. С. Т., редовно призована, не се явява.

Софийска Градска прокуратура, редовно призована, не изпраща представител.

Съдът, като взе предвид представените и приети по делото доказателства и становищата на страните, съобразно закона и вътрешното си убеждение, приема за установено следното от фактическа страна:

Производството пред Комисията за енергийно и водно регулиране е образувано по повод жалба от А. С. Т., с адрес: [община], [населено място], срещу „Електроразпределение Юг“ ЕАД, чрез Г. К. Г., упълномощен, с приложено към жалбата пълномощно /л.56/. За процесния обект в базата на „Електроразпределение Юг“ ЕАД фигурира клиент на име К. Г. Т., с клиентски № [ЕГН] и ИТН 2107653. Жалбоподателката А. Т. възражава срещу начислени количества електрическа и изготвена фактура. В същата са изложени доводи, че на 12.01.2023 г. при проверка от инкасаторката е установено, че електромерът не работи, след което същият е бил сменен от служители на дружеството „Електроразпределение Юг“ ЕАД и за същото е съставен Констативен протокол. Твърди, че поради повредата служебно е изчислено количеството използвана електроенергия, като дължимите суми са многократно по-високи от досега заплащаните такива.

Комисията за енергийно и водно регулиране е провела административно производство и е издала Решение № Ж-362/19.04.2023 г. В същото решение е изложено съгласно становище на дружеството ЕР Юг АД, че на 13.01.2023 г. сътрудници на електроразпределителното дружество извършили проверка на място в присъствието на клиента и подменили СТИ с фабричен номер №301822564, който е бил с неработещ дисплей, съставили Констативен протокол за техническа проверка и подмяна на СТИ №702053/13.01.2023 г. Въз основа на Констативен протокол

№702053/13.01.2023 г. „Електроразпределение Юг“ ЕАД е изготвило „Справка за коригиране на сметката за електроенергия“ и фактура № [ЕГН]/16.02.2023 г. с начислено количество електрическа енергия за предходен период /от 10.12.2022 г. до 13.01.2023 г./ в размер на 843 kWh. На основание на справката от електроразпределителното дружество и съгласно чл. 52, ал. 1 т.2 от ПИКЕЕ, издало фактура № [ЕГН]/16.02.2023 г. на стойност 550,69 лв. с ДДС, която била заплатена от клиента.

С Решение № Ж-362/19.04.2023 г. Комисията е дала задължителни указания на „Електроразпределение Юг“ ЕАД да анулира начислените на основание „Справка за коригиране на сметката за електроенергия“ от 13.01.2023 количества електрическа енергия и фактура № [ЕГН]/16.02.2023 г., както и в седемдневен срок, дружеството да уведоми комисията за извършените действия.

Решението е прието след изготвен доклад от 11.04.2023 г. на работна група, дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“ в КЕВР и решение на проведено закрито заседание на КЕВР на 19.04.2023 г., обективизирано в Протокол № 130 от 19.04.2023 г.

По делото като писмени доказателства са приети представените с жалбата, административната преписка и допълнително ангажираните от страните писмени документи. По искане на оспорващия е допуснато събирането на гласни доказателства чрез разпит на един свидетел при довеждане и изслушване на СТЕ.

В хода на съдебното производство от показанията на свидетеля Г. Д., които съдят кредитира като непротиворечиви, последователни и безпристрастни се изяснява, че проверката е извършена в присъствието на клиента, без да посочва конкретно име, демонтиран е електромера, тъй като бил с тъмен дисплей и същият е върнат в склада на дружеството. На него място е монтиран нов електромер. При проверката е установено, че електромерът е с изгаснал дисплей, което означава, че в къщата има ток, но използваната енергия не се отчита. Посочва, че демонтираният електромер не е изпращан за метрологичен контрол от компетентен орган, поради липса на установено манипулиране и външна намеса в електромера или в пломбата. Споделя за липса на възражения от страна на клиента.

По делото е допусната, изслушана и приета без възражения от страните СЕЕ, изготвена от вещото лице В. Ч., която се кредитира от съда като компетентно изготвена, при използване на специални знания и умения. Същата отговоря на въпросите на жалбоподателя, така както са му били зададени. От заключението се установява, че КП №702053/13.01.2023, на ЕР ЮГ ЕАД отразява техническо състояние на електромера на имота на клиента. Описаните в КП констатации, не водят до частично измерване, те показват неизмерване на електрическата енергия. Вещото лице дава становище, че правилно е приложена методиката за изчисляване на неотчетеното количество електрическа енергия, така, както е заложена в чл. 52, ал. 1, т. 2 от ПИКЕЕ. Правилно е остойностено неизмерено количество, съгласно чл. 56, ал. 1 и ал. 3 от ПИКЕЕ. Установява се, че процесният електромер с фабричен №[ЕИК], е 1-фазен, статичен, марка „Logarex“ с MID- Сертификат, попада в Група 27 - електромери- еднофазни, като върху него има изискуемите знаци за Оценено съответствие SE M17. Вещото лице дава заключение, че са спазени сроковете по Заповед №А-616 на Председателя на ДАМТН.

От правна страна съдят намира следното:

Жалбата е процесуално допустима. Подадена е от надлежна страна в срока по чл. 149, ал. 1 АПК и срещу индивидуален административен акт, който подлежи на

контрол за законосъобразност.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материалноправните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Оспореното Решение № Ж-362/19.04.2023 г. на КЕВР е постановено от компетентен независим специализирано държавен орган в рамките на правомощията му. В съответствие с чл. 22, ал. 1, т. 2 от Закона за енергетиката /ЗЕ/ КЕВР разглежда жалби на клиенти срещу доставчици на енергия, включително крайни снабдители, свързани с изпълнението на задълженията им по този закон. Съгласно чл.22, ал.7 ЗЕ редът за подаване на жалбите, тяхното разглеждане и процедурата за доброволно уреждане на спорове се уреждат в наредбата по чл. 60 и това е Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката. Съгласно разпоредбата на чл. 49, ал. 2, т. 7 от Наредба № 3 неразделна част от лицензията са утвърдените общи условия на договори. Според разпоредбата на чл. 75, ал. 2, т. 1 и т. 2 от ЗЕ Комисията провежда контрол за спазване на условията по издадените лицензии.

Съгласно чл.147, ал.2 от посочения подзаконен нормативен акт /Наредба №3/ когато в резултат на проверката по жалбата и събраните в хода на административното производство доказателства комисията установи, че жалбата е основателна, тя с решението си дава задължителни указания и определя подходящ срок за изпълнението им. Аналогична е и разпоредбата на ал. 5 на чл.22 ЗЕ, според която когато комисията приеме жалба за основателна, тя с решението дава задължителни указания по прилагането на закона. КЕВР, противно на изложеното в жалбата на „Електроразпределение Юг“ ЕАД не се е произнесло извън своята компетентност. Комисията е дала задължителни указания на дружеството във връзка с неизпълнение на лицензионни и подлежащи на контрол от КЕВР задължения, без да се произнася изрично по дължимостта, изискуемостта и заплащането на начислените суми, в следствие на неточно измерено количество енергия. т.е. КЕВР следи за законосъобразното провеждане на процедурата, в резултат, на която би могло да се преизчисли ползваното количество електрическа енергия.

Съдът намира за нужно да отбележи, че от страна на КЕВР е спазена процедурата, предвидена в чл.145 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г., а именно след приключване на проверката по жалбата е изготвен доклад и проект на решение, в които се отразяват обстоятелствата по жалбата, становището на проверяваното лице, събраните по административната преписка доказателства, правните и фактическите констатации по жалбата, както и са приложени събраните по административното производство доказателства. Докладът, проектът на решение, жалбата и преписката по нея са представени и внесени за разглеждане на жалбата и решаването ѝ от комисията в закрито заседание.

Гореизложеното позоваване на нормативната уредба мотивира неоснователността на доводите на жалбоподателите, че КЕВР не разполага с материална компетентност да разгледа спора и че следва да се приложат нормите на гражданския закон, а именно Закона за задълженията и договорите (ЗЗД). Разпоредбите на ЗЗД са във връзка с дължимостта на консумираната електрическа енергия, въпрос, по който КЕВР не се е произнесла, съответно не излязла извън пределите на своята компетентност.

Правомощията на КЕВР в процесния случай са уредени в чл. 22 ЗЕ, поради което съдът намира възраженията на жалбоподателя в тази посока за неоснователни.

Относно възраженията на дружеството във връзка с несъответствието между титуляра на партидата и лицето, подало жалбата до КЕВР, съдът следва да изтъкне следното:

Съгласно параграф 1 т.41 от ЗЕ ползвател на мрежата е физическо лице или юридическо лице, ползвател на електропреносната и/или електроразпределителната мрежа, доставяща електрическа енергия в електропреносната и/или електроразпределителна мрежа или снабдявано от такава мрежа. В този смисъл ползватели на мрежата са не само титулярите на партидата, а и всички живущи в обслужвания от дружеството-жалбоподател обект, в случая къща, находяща се в [населено място], област С. З.. Доколкото не е спорен факта, че електропреносната мрежа до въпросното жилище се обслужва от жалбоподателя, същият е извършил проверката на електромера и впоследствие е издал фактура, то всяко лице, засегнато от тези действия има правен интерес да ги оспорва. Кръгът на тези лица не е ограничен от законодателя, именно поради което е ползван термина ползвател на мрежата, а не титуляр на партидата. Този неформалистичен подход е заложен и в действията на самото дружество, предвид факта, че в КП фигурира като клиент лицето Г. Г., въпреки че не той е титуляр на партидата, и същия е положил своя подпис под констатациите на техническото лице.

Относно възраженията на жалбоподателя касателно реда за установяване на случаите на неизмерена, неправилно и/или неточно измерена електрическа енергия и/или енергия, съдът съобрази следното:

Устройството и експлоатацията на електроенергийната система се осъществяват съгласно нормативни правила, част от които са и Правилата за измерване на количеството електрическа енергия /ПИКЕЕ/, издадени от председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране, на основание чл. 83, ал. 2 от Закона за енергетиката във връзка с чл.83, ал.1, т.6 от ЗЕ. Тези правила регламентират условията и редът за установяване на случаите на неизмерена, неправилно и/или неточно измерена електрическа енергия и/или енергия, за която има измерени показания в невизуализиран регистър на средството за търговско измерване, както и редът и начините за преизчисляване на количеството електрическа енергия при установяване на неизмерена, неправилно и/или неточно измерена електрическа енергия или за която има измерени показания в невизуализиран регистър на средството за търговско измерване. Правилата са предмет на подробна уредба в раздел девети – чл. 49 и сл. от ПИКЕЕ именуван „Ред и начини за преизчисляване на количеството електрическа енергия“.

Нормата на чл. 49, ал. 1 регламентира, че при извършване на проверки по реда на тези правила, операторът на съответната мрежа съставя констативен протокол. Уредени са следните самостоятелни хипотези, налагащи преизчисляване на количеството електрическа енергия:

1. Хипотезата на чл. 49, ал.5 – когато при проверката се установи несъответствие на метрологичните и/или техническите характеристики на средството за търговско измерване с нормираните, нарушения в целостта и/или функционалността на средството за търговско измерване, съмнения за добавяне на чужд за средството за търговско измерване елемент, същото се демонтира и се поставя в безшевнен чувал, който се затваря с пломба със знака на оператора на съответната мрежа и уникален номер. Номерът на пломбата и уникалният номер се записват в констативния

протокол. Операторът на съответната мрежа изпраща демонтираното средство за търговско измерване на компетентния орган за метрологичен контрол в срок до 14 дни от датата на проверката, т.е когато поради определени обстоятелства се пораждат основателни съмнения за правилността/точността на измерването, доразвита в чл. 50, ал.1 (когато тези съмнения се потвърдят при метрологичната проверка);

2. ал. 6 – когато причините за повредата на СТИ се дължат на форсмажорни обстоятелства / тогава може демонтираното СТИ да не се изпраща на компетентния орган за метрологичен контрол/

3. Хипотезата а чл. 50, ал. 2 – при установена промяна в схемата на свързване, водеща до неизмерване, неправилно и/или неточно измерване на количествата електрическа енергия;

4. Хипотезата по чл. 51 – при неправомерно присъединяване на обект към електрическите мрежи;

5. Хипотезата на чл. 52, ал. 1 – при установена техническа неизправност на средствата за търговско измерване, поради която използваната електрическа енергия преминава през измервателната система, но количествата не могат да бъдат отчетени и не е установена външна намеса при проверка или отчет;

6. Хипотезата на чл. 53, ал.1 – при повреда или неточна работа на тарифния превключвател, поради което използваната електрическа енергия се измерва, но не се регистрира точно по съответните тарифи, избрани от ползвателя;

7. Хипотезата на чл. 54, ал. 1 - в случаите на установяване на несъответствие между данните за параметрите на измервателната група и въведените в информационната база данни за нея, водещо до неправилно изчисляване на количествата електрическа енергия

8. Хипотезата на чл. 55 - в случаите, в които се установи, че са налице измерени количества електрическа енергия в невизуализирани регистри на средството за търговско измерване.

За всяка от тези хипотези е уреден и начинът за преизчисляване на енергията. Не при всяка от тези хипотези е предвидено извършването на метрологична проверка на уреда. Такава е предвидена само за хипотезите на чл. 49, ал. 5 и за чл. 55.

КЕВР е приел, че в случая се касае за наличие на хипотезата на чл. 49 ал.5 от ПИКЕЕ и е следвало да се изпрати демонтираното СТИ на компетентния орган за метрологичен контрол, което изискване не е спазено от дружеството. По този начин не е спазена процедурата по начисляване на количеството електрическа енергия, тъй като само чрез компетентния орган за метрологичен контрол може да се установи състоянието и функционалността на СТИ.

Решението е правилно.

В случая при извършването на проверката е установена и отразена в изготвения протокол следната констатация, извършена при визуален

оглед от ел. монтьор на дружеството – изгаснал дисплей на електромера, използваната енергия не се отчита, поради което същото е било демонтирано. В протокола обаче не се съдържа данни електромерът да е бил поставен в безшевен чувал, затворен с пломба и знака на оператора на съответната мрежа. Свидетелят, който е и лицето, извършило проверката, също не дава показания в насока демонтираният електромер да е поставян в специален чувал, който да бъде пломбиран. Казва и че не е изпращан за метрологичен контрол от компетентен орган, тъй като нямало видимо неправомерно въздействие, което да налага метрологична проверка, демонтирания електромер само е предаден „на склад в електроразпределителното дружество“.

Тъй като правилно е отбелязано в решението на КЕВР, че липсват данни за наличие на хипотезата на ал. 6 от чл. 49 от ПИКЕЕ, то в останалите случаи на чл. 49, ал. 5 преизчисляване на енергията се извършва когато съмненията за неточно/неправилно отчитане са потвърдят след извършена метрологична проверка по ред, уреден в чл. 50.

Съгласно § 1, т.11 ДР на ПИКЕЕ – "Форсмажор" е обстоятелство (събитие) от извънреден характер, което не е могло да бъде предвидено и не зависи от волята на оператора на съответната мрежа, съответно на ползвателя, като: пожар, аварии, военни действия, природни бедствия – бур, проливни дъждове, наводнения, градушки, земетресения, заледявания, суша, свличане на земни маси и други природни стихии, стачки, бунтове, безредици и др.

В оспорения акт е извършено позоваване на чл. 65, ал.3 от Общите условия на договорите за достъп до електроразпределителната мрежа и пренос на електрическа енергия през електроразпределителната мрежа на „Електроразпределение Юг“ ЕАД, одобрени с решение № ОУ -1/19.03.21г. на КЕВР, общодостъпни на сайта на Комисията, и че електроразпределителното дружество не е представило доказателства за обявяване на форсмажорни обстоятелства.

По настоящото дело всъщност не е спорно, че е нямало обявени форсмажорни обстоятелства.

Не е налице хипотезата на чл. 52, ал.1, съгласно която извършването на метрологична проверка не е необходимо и на която се позовава жалбоподателят.

Посочената разпоредба гласи, че в случаите на техническа неизправност на средствата за търговско измерване, поради която използваната електрическа енергия преминава през измервателната система, но количествата не могат да бъдат отчетени и не е установена външна намеса при проверка или отчет, преминалото количество електрическа

енергия се изчислява по приоритетен ред, както следва:

1. по реда на чл. 39, ал. 4 и 5;
2. средноаритметичното количество от потребената електрическа енергия от клиента за предходен отчетен период и потребената електрическа енергия от клиента за аналогичен отчетен период от предходната година;
3. на база на отчетния период, следващ подмяната на повреденото средство за търговско измерване, при невъзможност за преизчисляване по т. 1.

Преизчисляването по ал. 1 се извършва въз основа на констативен протокол, съставен по реда на чл. 49.

В конкретния случай не е доказано, че се касае за техническа неизправност, поради която използваната електрическа енергия преминава през измервателната система, но количествата не могат да бъдат отчетени. Не са установени причините за изгасването на дисплея, както и обстоятелството дали това води задължително или не до неотчитане на преминаващата енергия. Не е технически изключено изгасването на дисплея на устройството да не засяга отчитането на енергията, но това обстоятелство не може да се установи само при визуален преглед. Констатацията при извършената проверка би могла да се квалифицира единствено като нарушение във функционалността на средството за търговско измерване /изгаснал дисплей/, но само на база визуален преглед не може да се твърди, че е налице техническа неизправност, поради която използваната електрическа енергия преминава през измервателната система, но количествата не могат да бъдат отчетени.

Изготвената по делото експертиза не опровергава този извод. Същата е изготвена единствено на база на документите по делото и тези представени на експерта от жалбоподателя, като възпроизвежда отразеното в КП, без да е извършен преглед и анализ на техническото състояние на устройството, без да са изведени собствени констатации и установени факти. В този смисъл въпреки, че се приема като доказателствено средство по делото доколкото отговаря на поставените въпроси, то СТЕ не спомага за изясняване на спорните по делото обстоятелства. В частта, с която се дава отговор на поставени от жалбоподателя правни въпроси, свързани с приложение на съответната нормативна уредба, то същото не следва да се съобразява от съда.

Установените по делото обстоятелства несъмнено следва да се субсумират под на чл. 49, ал. 5 от Правилата, както е приела КЕВР. Установен е уред, който е с нарушена функционалност. Както вече се посочи в тази хипотеза извършването на метрологична проверка е

необходимо.

По изложените съображения съдът приема, че оспореното решение на КЕВР е законосъобразно и правилно.

С оглед изхода на спора и предвид своевременното направено искане на основание чл. 143, ал. 1 АПК, на ответника следва да бъдат присъдени разноски.

На основание чл. 78, ал. 8 от ГПК във връзка чл. 144 от АПК в полза на юридически лица или еднолични търговци се присъжда и възнаграждение в размер, определен от съда, ако те са били защитавани от юрисконсулт. Съгласно чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, съдът приема, че в полза на ответника следва да се присъдят разноски в общ размер на 200 лв. юрисконсултско възнаграждение.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен съд - София-град, III отделение, 62 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалба на „Електроразпределение ЮГ“ ЕАД срещу Решение № Ж-362/19.04.2023 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране.

ОСЪЖДА "Електроразпределение ЮГ" ЕАД да заплати на Комисията за енергийно и водно регулиране разноски по делото в размер на 200 /двеста/лв.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия:

Съдия: